

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İhtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

30 yıldır cezaevinde bulunan Mehmet Durak Karak'ın, Haziran ayında tahliye edilmesi gerekirken tahliyesinin ertelenmesi; ardından oğlu Ömer Karak'ın hayatını kaybetmesi sürecinde yaşananlar kamuoyunda büyük tepkiye yol açmıştır. Karak'ın, oğlunun cenazesine katılmasına izin verilmediği gibi, getirildiği taziyede de kelepçeli halde tutulmuş, yas hakkını yerine getirmesi insanlık onuruyla bağdaşmayan biçimde engellenmiştir. Ailesi ve yakınlarının taziyede görüşmesine dahi kısıtlamalar getirilmiş, cenaze ve taziye gibi en temel insani haklar, güvenlik gerekçesi öne sürülerek fiilen ortadan kaldırılmıştır. Cezaevinde geçirilen uzun yıllar boyunca zaten ağır bir hak ihlali yaşayan bir mahpusun, oğlunun cenazesine onurlu biçimde katılmasının engellenmesi, ulusal ve uluslararası insan hakları belgeleriyle güvence altına alınan yas hakkının ihlalidir.

Öte yandan, Mehmet Durak Karak'ın tahliye edilmesi gerekirken tahliyesinin ertelenmiş olması da ayrıca açıklama gerektiren bir durumdur. Uzun süreli mahpusların koşullu salıverilmelerinin ertelenmesi, ceza infaz sisteminde keyfi uygulamaların, ayrımcı kararların ve ölçsüz güvenlikçi yaklaşımların varlığına işaret etmektedir. Bu tür uygulamalar, mahpusların yalnızca yaşam ve özgürlük haklarını değil, aile hayatına saygı, insan onuru ve eşitlik haklarını da açık biçimde ihlal etmektedir.

Yaşanan bu insanlık dışı uygulama, Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa'nın temel hükümleriyle çelişmektedir. Adalet Bakanlığı'nın sorumluluğu, mahpusların güvenliğini sağlamak kadar, en temel insani haklarını korumak ve onurlu koşullarda infazı temin etmektir.

Bu bağlamda:

1. Mehmet Durak Karak'ın Haziran ayında tahliye edilmesi gerekirken tahliyesi neden ertelenmiştir?
2. Karak'ın oğlunun cenazesine katılma talebi neden reddedilmiştir? "Hafta sonu" gerekçesi yasal olarak hangi düzenlemeye dayandırılmıştır?
3. Taziyeye getirildiğinde kelepçeli halde tutulmasının gerekçesi nedir? Bu uygulamanın insan onuruna aykırı olduğu konusunda Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
4. Cenazeye ve taziyeye katılanların Karak ile görüşmelerinin jandarma tarafından kısıtlanması hangi yasal dayanakla yapılmıştır?
5. Uzun süreli mahpusların tahliyelerinin ertelenmesine ilişkin uygulamanın yasal dayanağı nedir? Bu uygulamaya son verilmesi için bir çalışma yürütülmekte midir?
6. Mahpusların uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış olan yas hakkı, cenaze ve taziyeye katılma hakkı bulunmasına rağmen, bu hakların kullanımına engel olunmasının nedeni nedir?